

Handwritten text: *Handwritten text, possibly a name or title.*

Handwritten text: *Handwritten text, possibly a name or title.*

Handwritten text: *Baden.*

17

PROPOSITIONES

Ex

Univerſa Theologia
Scholaſtico • Hiſtorico • Critico

Dogmaticæ

Menti

S. R. E. Conciliorum atq; SS. Patrum

CONFORMES.

Ampliſſimo Nomini

ILLUSTRISSIMI & REVERENDIS-
SIMI DOMINI

D. FLORIANI AMANDI

Ok/za de Janówek

JANOWSKI

Divina Vocatione Archi-Canobii
Tynecenſis ABBATIS, S. Theolo-
giæ DOCTORIS, CANONICI Ca-
thedralis Cracoviensis

NUNCUPATÆ.

Quas

pro publicis Diſputationibus

EXPOSITAS.

Defendendas susceperunt

RR. PP. Thadæus Lichocki.

Ægidius Staniszewski.

Franciscus Palemborski.

Maurus Łacki. S. Theologiæ
Auditores.

In Assistentia

Perillustris & Admodum Re-
verendi Domini Cælestini Dy-
dziński S. Theologiæ Lectoris,
& Actualis ejusdem Professoris,
nec non Prioris ac Custodis
Archi-Cænobii Tynecensis.

Et Admodum Reverendi D,
Ildephonsi Konopka S. Theolo-
giæ Lectoris & Actualis Pro-
fessoris. dicti Archi Cænobii.

Annô MDCCLXXVII.

Diebûs IX. & X. Julii.

AD
ILLUSTRISSIMUM
REVERENDISSIMUM

ac

AMPLISSIMUM DOMINUM
DOMINUM

Archi-Canonii Tynecensis

ABBATEM
MECÆNATEM AMPLISSIMUM.

PER quàm opportunè nobis
accidit, quod vergente ad
finem studiorum nostro-
rum cursu ILLUSTRIS-
SIME & REVEREN-
DISSIME DOMINE ABBAS no-
strum Dignissime, Theologicas Theses
laboris scilicet nostri, sudorisq; fructus
Amplissimo Nomini Tuo nuncupa-

re statuerimus. Simul enim & propensam in Te voluntatem nostram, quam intra triennii huius curriculum demonstrare in votis habuimus, palam nunc facere; & devinctissimum animum nostrum testari possumus.

At quod nobis rem nimis arduam, ac per molestam efficit, est: Quod cum probe intelligamus ingenuas Dotes Tuas, Virtutesq; pulcherrimas, tam multa nobis se se offerunt argumenta, tamq; varia, quibus studium nostrum erga Te constantemq; significaremus voluntatem, ut si per singula ire mens nobis foret, difficillimè in iis finem invenire nos posse crederemus; nihilominus tamen retardat nos ab iis recensendis, ac prorsus retrahit singularis Tua Virtus, perrara nimirum animi modestia; quam adeo Tibi familiarem fecisti, ut nihil magis refugias, quam Nominis Tui celebritatem, Laudumq; Tuarum predicationem,

Quamobrem ut & virtuti Tuae morem gerere possimus, & propensa in Te voluntatis nostra partes implere, id unum duntaxat spectabit oratio nostra, quod

quod pratermittere nullatenus possumus,
Amorem scilicet Tuum ingentem, ac
prorsus singularem, quo litteras, litte-
ratosq; omnes avidissime prosequeris. Nam
hinc facile erit intelligere: hoc uno no-
mine, omnium Tibi studia promeruisse,
atque encomia.

Multa sanè, eaq; præclara in medi-
um hic asferri possent, quæ singularem
hunc Tuum in litteras, litteratosque o-
mnes amorem testarentur, sed ne ea,
quæ omnibus plana, ac aperta sunt, re-
petere videamur; quid quæso lucculenti-
us hanc Tuam præclaram demonstrat
Voluntatem, quàm quòd iis solum fami-
liarissimè utaris, qui in excolendis o-
ptimis disciplinis toti occupentur, hosq;
quibus potes, maximis beneficiis augeas?

Nolo hic commemorare clarissimos
cùm doctrinâ tum pietate Viros, qui Te
non possunt non impensè colere, cum se
invicem à Te coli, amarique summope-
re gaudeant, Testis est singularis huius
benevolentia ac liberalitatis Tua Studi-
um nostrum; Testes ceteri, cum littera-
rum studio, tum vinculo Religionis Sa-
cra

era nobis conjuncti; Quis enim est in
omni Congregatione nostra vel medio-
criter litteris excultus, qui Te Patrem
munificentissimum, qui liberalissimum,
Fautorem non experiatur? Per omnes
Scholas nostras; imò per singulos earum
alumnos pervagata hac est opinio: A-
MANDUM JANOWSKI esse optimū
litterarum, ac litteratorum cultorem;
esse unicum optimarum artium vindi-
cem ac Patronum. Sentiant cū omnes
alii, tū nos præcipuè hoc maximum
beneficium, ac in dies summa cum volu-
ptate experimur; Teque Virum divini-
tūs constitutum litteris ab interitu vin-
dicandis, ac perpetuò fovendis suspici-
mus, ac veneramur.

Habet enim; ut omnis alia virtus, sic
litterarum studium suos osores, ac hostes
insensissimos. Non desunt plurimi qui
litteris, quamvis irritò conatu, bellum
indicare, ac illas profligare, gloria sibi
ducunt; Non desunt, inquam, & quod
maximè dolendum, non desunt etiam
non fucata pietatis viri ad eò litteris li-
teratissq; inimici, ut virtuti consultum
iri minimè credant, si scientia omnes,
ac

ac artes à Schola pietatis procul exulent,
ac perpetuò amandentur. Putant nimi-
rum præclari hi virtutis amatores duo
hæc: doctrinam scilicet, & pietatem.
tam acri dissidio inter se pugnare, ut
nisi altera alteri vindictas det manus, u-
tramque periclitari necesse sit. Sed ne
de istiusmodi piissimorum hominum zelus
amplius loquar; præterquam enim quòd
ipsimet ultro inscitiam suam, ac inge-
nium prodant, quis est, qui Te ILLU-
STRISSE DOMINE illorum ora pa-
lâm obstruere non videat, cum, quæ i-
psi inficiantur, Tu in Te ipso felici ne-
xu, ac perpetuò fadere copulaveris.

Longiores essemus, ac Tibi permolesti,
si singulas clarissimas Virtutes Tuas non
exornare sed enarrare solùm vellemus.
Satis nos dicere arbitramur, cum dici-
mus: Te dubium omnibus, ancepsq; re-
liquisse utra magis emineas, pietate ni-
mirum, an litteris? Miramur equidem
omnes ac suspicimus profundam erudi-
tionem Tuam, at non minori cultu so-
lidam reveremur pietatem; utramque
amamus; ergà utramque eodem ferimur
affectu.

Sed

Sed redimus ad id, quod paulò superius diximus: Te nimirum **ILLUSTRISSE DOMINE** optimarum artium esse vindicem ac Patronum Singularem. Nihil autem loquimur hic quæ, & quanta quotidie geras ad promovendas ejusmodi doctrinas; Silentio prætermittimus, quàm strenuus sis in Comitibus, seu ut vocant capitulis generalibus, ut ope ac consilio excites singulos ad earum cultum, & amorem; Missum denique facimus fortunatissimum illud tempus cum bonis omnibus, tum litteris præsertim, cum iterum, iterumque Moderatorem totius Congregationis nostra ageres, quantà curâ, quantà sollicitudine incubuisti in id, ut bonas artes optimò locò constitutas cerneres. Hac quidem, & alia id genus studiosi omittimus, sed id præterire nullatenus possumus, quod singularem Tuum, ac propè incredibilem in litteras amorem præ cæteris testatur.

Premebatur bellico furore amplissimâ hoc Archi Canobium Tuum; vastabantur agri, depopulabantur villa, ac civitates, omnia furioso tumultu susque, deque pervertebantur; adèò ut illud litterarum

rarum domicilium ac sedes vastitatem
minari, & ad ruinam vergere vide-
retur. Quid Tu ad hac ILLUSTRIS-
SIME DOMINE? omnia siccis oculis
aspexisti; ratus: nihil esse tam firmum
in terris quod mutationem pati, & re-
rum vicissitudini obnoxium esse non pos-
sit, at quod Tibi dolorem maximum, ac
lachrymas penè excussit, id solum fuit,
quod litteræ sua Sede, ac loco moveren-
tur. Proh! ingentem, ac planè singula-
rem litterarum amorem! Intellexisti id
prohè, quod omnes boni, rectique intel-
ligunt; Religiosos Ordines, ut decus suo
um ac gloriam non à muris, & rectis
splendidis, sed à virtutum pretio mu-
tuari; ità nisi litteris, ac bonis artibus
sedulò excolantur, sanctitatem Regula-
rum suarum in se exprimere minime
posse. Hinc est, quod omnem iacturam
non tanti feceris; ut cum iactura litte-
rarum ullò modo conferri ac comparari
possit.

Non miramur itaque Tuam in agen-
dis dexteritatem; in arduis animi con-
stantiam; gravitatem in prosperis; Non
miramur Tuam omnigenam pietatem;
ac

ac non fucatas virtutes; Mirentur ha-
ii, quibus Tua vivendi ratio non satis
est perspecta; nobis plane constat. Te
nullius magis, quam litterarum duci a-
move: Te esse bonarum artium vindi-
cem, ac Patronum. Te esse is ab inte-
ritu vindicandus, ac perpetuo fovendus
Virum divinitus constitutum.

Qua cum ita sint: Utinam nobis ea
esset vis ingenii, tantumque esset ab e-
loquentia praesidium, ut eas Tibi gratias
ageremus, quas litterarum vindici, ac
Patrono munificentissimo deberi profite-
mur; Sed quoniam id vires ingenii no-
stri superare videtur, id jam planè re-
stat unum, ut Tibi manus ultro demus,
Teque longius, atque ulterius, quam quod
maxima dicendi vis attingere valeat,
processisse silentio fateamur.

EX TRACTATU

*De Sacra Scriptura, & illius
Auctoritate.*

I. **L**ibri, qui universim Sacra Scripturâ continentur, non sunt Libri supposititii, sed omninò veri, existit igitur Sacra Scriptura, & prudenter à nullo negari potest II. Porro Libri omnes, qui eâ comprehenduntur, sive Veteris, sive Novi Testamenti integri ad nos perlati fuerunt, saltem quò ad partes ipsorum substantiales quæ alias fidetum mores respiciunt, licet interdum iisdem Libris cum Veteris tum Novi Testamenti, errata quædam & menda inveniantur aspersa. III. Scriptura Sacra sive Vetus, sive Nova, habet pro Authore DEUM, atque

quæ adeo est Authoritatis Divinæ, sensu
IV. Tamen DEUS sententias & Jude
res, illarumquæ sensum in Sacris Li
bris expressum Sacris Scriptoris
inspiraverit, nihilominus verba ipsa, sū
quibus res illæ, earumquæ sensus ex
pressi fuerunt, verborumque com
positionem & Stylum, meditationi
diligentiæ, ac industriæ eorundem
Sacrorum Scriptorum reliquit. V. ciliu
Canon aut numerus, vel Index Sa
crorum Librorum triplex est; Ju
dzorum nempe Catholicorum, & phi
Hæreticorum. VI. Sincerus & ge
nuinus Sacrorum Librorum Canon
est ille, quem Concilium Tridenti
num tradidit. VII. Enimvero ad
solam Ecclesiam pertinet determi
nare & definire, quisnam Liber sit
Canonicus, illiusquæ Authoritas est
certa regula ad libros vel in Sacrorum
Codicum numerum recipiendos, vel
etiam ex eo numero rejiciendos. XII
VIII. Quippe quæ sola duntaxat discer
nere potest inter verbum Dei & ver
bum hominum. IX. Sacra Scriptu
ra plerumque obscura est, & intel
lectu difficillis, nec non in vanos
sen.

na; sensus interdum trahi potest X.
& Judex proinde & Interpres germa-
Li. ni ac genuini Sacrae Scripturae sen-
bus sùs legitimus & infallibilis est sola
psa, Ecclesia Romana Catholica. XI.
ex. Cùm vetus & vulgata Nostra Sa-
om. erae Scripturae latina editio contine-
oni at purum & integrum Dei Verbum,
tem jure igitur & meritò Sacrum Con-
V. cilium Tridentinum eam Authenti-
Sa. cam declaravit. XI. Libri Apocry-
Ju. phi sicut Veteris, ità & Novi Te-
& stamenti, omnes illi dicendi sunt,
ge. qui & Traditione, & Ecclesiae judi-
non cio vñ ejus tanquam Libri verè Di-
nt. vini declarandi essent, destituuntur.
ad
rmi.
fit
est
rum
vel
dos.
eer-
ver-
ptu-
tel-
nos
a-

EX TRACTATU.

*De Sacra Traditione ejusdemq;
Auctoritate,*

XIII. Præter Scripturas Sacras ad-
mittendæ etiam sunt in Ec-
clesia Romano-Catholica Traditio-
nes Divinæ, cùm ad verum & ge-
nuinum Scripturae sensum intelligen-
dum, tum propter quædam fidei mo-
rum.

rumque Capita, quæ in Verbo Dei scripto non continentur. XIV. Porro laudatæ Traditiones eandem omnino Authoritatem sibi vendicant, ac ipsa Scriptura Divina XV Quæ quidem necessariae sunt ad fidem Orthodoxam stabiliendam.

EX TRACTATU.

*De Ecclesia Catholica deque illius
Authoritate.*

I. Solus DEUS est Author Ecclesiae potestate independentiae, & supremæ Avthoritatis, & solus Christus potestate excellentiae, & Ministerii Principalis, homines vero ad ipsius foundationem concurrunt, in genere causæ ministerialis inferioris. II. Ecclesia Christi non tantum Natalem Christi antecessit, sed etiam ita floruit tempore legis Naturæ, & scriptæ, ut tunc temporis veros extitisse Christianæ Religionis Cultores asseri merito possit. Hæc verò probabiliter initium habuit in ipso Abel. III. Nequè ve-

ra

Dei ra Christi doctrina, sive sincera Ver-
bi Dei prædicatio, neque legitimus
Sacramentorum usus sunt veræ no-
tæ, quibus certò dignosci possit Ec-
clesia Christi, & discerni a quacun-
que alia falsi Nominis Ecclesia. IV.
Vera Christi Ecclesia ita est una ut
prorsus excludat quascunque alias
Societates, quarum fides diversa est
& erronea, in articulis etiam non
fundamentalibus, & extra ipsam nul-
la sit speranda salus. Cujus tamen
Unitatis caractere, Societates ab
Ecclesia Catholica separatæ gaudere
nulla tenus possunt. V. Sola Ec-
clesia Catholica (non item Eccle-
sia, aut Societates Protestantium)
est Sancta ea Sanctitate, quæ veræ
Christi Ecclesiæ propria est ac sin-
gularis. VI. Sola quoque Ecclesia
Romana est Catholica, non autem
Societas Protestantium. VII. Ec-
clesia Christi verè est Apostolica,
cùm propter Originis & doctrinæ
ab Apostolis derivatæ antiquitatem,
tùm propter Pastorum suorum legi-
timam missionem ac successionem
non interruptam. Quos utique Ec-
cles.

clesiæ Apostolicæ characteres Socie-
tates Protestantium non habent. VIII. Ecclesia Christi ex natura sua
est visibilis ad eò, ut oculis omnium
semper conspicua fuerit. Quæ ve-
rò Visibilitas ipsi duntaxat Ecclesiæ
Catholicæ & neutiquam Societati
convenit Protestantium. IX. Ec-
clesia Christi Visibilis nunquam de-
fecit. nec unquam est defectura. X.
Nec omnes, nec soli Prædesti-
nati, sunt in Ecclesia Christi. XI.
Non ex solis iustis, & perfectis con-
stat Ecclesia, sed insuper admixtos
habet imperfectos & peccatores e-
tiam manifestos. XII. Hæretici pu-
blici ac manifesti, nullatenus sunt
in Ecclesia, in qua una salus haberi
potest. XIII. Hæretici nihilomi-
nus occulti sunt in Ecclesia, sed im-
perfectè duntaxat, & quantum ad
corpus ejus seu partem externam &
visibilem. XIV. Schismatici quo-
que & excommunicati excommu-
nicatione saltem majori nullo pror-
sus modo sunt in Ecclesia. XV. Sed
neque Catechumeni sunt actu &
perfectè vera corporis Ecclesiæ mē-

cr,

bra, aut tantum improprie & imperi
fecte, ac in voto duntaxat.

EX TRACTATU.

*De Romano Pontifice & Conciliis,
is, eorundemque Authoritate,*

I. Jus & potestas convocandi Concilium Oecumenicum, soli competit Romano Pontifici. II. Potestas & Jus præsidendi Concilio Generali Oecumenico soli iterum convenit Romano Pontifici. III. Authoritas Concilii Generalis Oecumenici in materia fidei & morum est infallibilis. IV. Jure Divino Soli Episcopi jus habent in Conciliis ferendi suffragium decisivum. Quemadmodum ex consuetudine Cardinales non Episcopi; Ex Privilegio autem & jure Ecclesiastico aliquibus adhuc sæculis, Abbates, ac Generales Ordinum Præpositi, etiam jus istud obtinent, tamen non sint Episcopi. V. S. Petrus ab ipso Christo Domino constitutus fuit Apostolorum Princeps, & supremum Ec-

B

cle-

clesiæ Caput. VI. Porro cum Romanus Pontifex in dignitate, & eminentia potestatis Petro succedat, Primatum supra ceteros in tota Ecclesia Episcopos (non secus ac S. Petrus eundem supra reliquos Apostolos habebat) honoris & Jurisdictionis obtinet. VII. Hic idem Romanus Pontifex, dum res fidei & morum ex Cathedra definit, est omnino infallibilis, est idcirco omnibus Superior Canonibus ut proin Ejus Auctoritas vel ipsi etiam Concilio Generali prævaleat. VIII. Atque hinc appellare à Romano Pontifice ad futurum Concilium, sicut olim nunquam licitum fuit, ita nec aliquando licere potest. IX. Judicium, quo Romanus Pontifex definit aliquem esse Sanctum, huncque toti Ecclesiæ proponit publico cultu afficiendum est itidem omnino infallibile. X. Qui Romanus Pontifex si loquitur & pronuntiat de Cathedra, est etiam infallibilis in questione facti Dogmatici. XI. Imò verò est quoque infallibilis, quando solemnè Decreto Religio-
sam

sum Ordinem proponit toti Ecclesie
sive, veluti vite genus honestum, pi-
um, Sanctum, nec non Evangelicæ
perfectiōni ex asse conforme.

EX TRACTATU

De reliquis locis Theologicis.

XII. Si SS. Patres circa dogma fi-
dei & morum, vel expositio-
nem S. Scripturæ conveniunt, ex
eorum autoritate deduci potest ar-
gumentum infallibile. XI I. Con-
cors Theologorum de Schola, &
Juris Pontificii peritorum sententia.
in materia fidei & morum Theolo-
gorum firmum argumentum præbet,
ut sine temeritatis nota, & mani-
festo erroris periculo respui non
possit. XIV. Concors similiter Phi-
losophorum sententia, modo fidei
non adversetur, præbet Theologo
firmum quoque & certum argumen-
tum. XV. Sed & concors etiam
num probatorum Historicorum de
facto aliquo narratio Theologo pa-
riter suppeditat firmum ac certum
argumentum.

EX TRACTATU

De Deo uno in essentia.

- I. **D**EUS quem Philosophi, ut Authorem naturæ demonstrant, & Theologi Authorem gratiæ credunt. est in natura summè unus.
- II. De existentia unius Dei non potest dari ignorantia invincibilis respectu hominis, qui sua utitur ratione.
- III. Propositio *Deus existit, vel Deus est* tametsi per se nota sit secundum se, seu quò ad se, non, tamen est ita nota secundum nos. sive quò ad nos.
- IV. Deus est ens spirituale, imò Spiritus purissimus, nec corpus; nec membra habens.
- V. Nec S. Melitho II. nec S. Epiphanius errorem Antropomorphitarum unquam docuit.
- III. Circà Tertulianum verò res minùs constare videtur, quantumvis etià probabiliùs sit eum ab hoc errore immunem fuisse.
- VI. Essentia Dei Metaphysica neque in infinitate aut intelligere radicali, neque in intelligere actuali, sed consistit in predicato entis

entis à se, aut a seitate. VII. Por-
rò ratio Entis à se non tantum
constituit Deum metaphysicè sub ra-
tione essentia, sed etiam sub ratio-
ne naturæ. VIII. Inter essentiam
Divinam & attributa sicut etiam
inter ipsa attributa est admittenda
aliqua distinctio, quæ tamen non sit
realis. IX. In Deo neque compo-
sicio physica. II. Neque metaphysi-
ca. III. Neque denique logica lo-
cum habet. X. Distinctio Nomi-
nalia minor est, quam ut sufficere
videatur in Deo inter essentiam &
attributa, aut etiam Personalitates
in ordine ad essentiam comparatas.
XI. Distinctio virtualis Thomistica
non tantum datur aut existit actu
in Deo. II. Sed etiam est Patribus
undequaque conformis. III. Et vel
maximè sufficit ad verificanda con-
tradictoria etiam illa, quæ ante ope-
rationem intellectus in Deo offen-
duntur. XII. Distinctio formalis
ex natura rei major est, quam ut in
Deo inter essentiam & personali-
tates ac attributa admitti valeat.
XIII. Deus est infinitus, in o-
mni

omni genere Bonus. Immenſus, Æternus, immutabilis. XIV. Ratio formalis quâ Deus eſt ubique eſt ejus operatio. XV. Deo omnes omnino res tam præteritæ ſcilicet quàm præſentes & futuræ ſunt realiter ac phyſicè in æternitate præſentes.

EX TRACTATU

De viſibilitate Dei.

I. **N**equit elevari oculus corporeus ad videndam Divinam eſſentiam. ut proinde implicet viſio intuitiva Dei reſpectu oculi corporei, quæ verò viſio poſſibilis eſt reſpectu intellectus creati, quatenus lumine gloriæ elevati. II. Admodum probabile eſt I. Moyſen II. B. V. Mariam. III. S. Paulum adhuc in terris exiſtentes viſiſſe intuitivè Deum. III. Id quod etiam de SSmo Patre ac Patriarcha Benedicto cum magna ſimiliter probabilitate affirmari poſteſt. IV. In viſione intuitiva Dei neque ſpecies impreſſa, neque expreſſa

pressa requiritur, verum utraq̃ue su-
perfluit. Porro dicta visio intuitiva
Dei, in quibusdam Sanctis perfecti-
or est, quam in aliis secundum ma-
jora scilicet vel minora Beatorum
merita. V. Beati primario vident
essentiam Divinam. II. * Secundario
vident omnia quæ in Deo formaliter
continentur. III. Vident etiam
creaturas non tamen omnes futuras
vel possibiles, verum ex his aliquas.
VI. Animæ justorum quibus nihil
luendum superest, statim ac corpo-
ribus solvuntur, & antè ultimum
ac Generale Judicium perfruuntur
intuitiva Dei visione. VII. Hæc
eadem visio intuitiva Dei, Beatos
facit ab intrinsecò impeccabiles.
Estque respectu eorum intrinsecè
pariter inamissibilis & perpetua.

EX TRACTATU

De Deo sciente.

VIII. **D**atur in Deo scientia: quæ
sit prorsus omnisca. Et
verò cum scientia simplicis intelli-
gentiæ

gentiæ in Deo sit causa rerum directiva tantum. Scientia visionis quatenus est approbationis erit causa rerum verè effectiva. IX. Deus videndo creaturas suas, nequaquam eas videt immediatè in semetipsis, sed mediatè duntaxat scilicet in sua essentia tanquam causa & medio prius cognito. X. Deus certò & infallibiliter cognoscit omnia futura absoluta, siue sint necessaria, siue contingentia. XI. Solum Decretum prævium quo Deus omnia efficaciter prædeterminat est illud medium in quo Deus omnia futura certò ac infallibiliter cognoscit. XII. Scientia media per quam Deus ante suum decretum futura conditionata, certò cognoscat neque S. Scripturæ. II. Neque S. Augustino. III. Neque denique S. Thomæ aut aliis Patribus conformis est, videturque involvere repugnantiam in Deo. XIII. Dantur reapse in Deo respectu futurorum conditionatorum decreta subjectivè absoluta, obiectivè verò conditionata.

EX

EX TRACTATU

De Deo volente.

XIV. **D**eus voluntate antecedente vult omnes omnino homines salvos fieri. XV. Quæ verò voluntas in Deo vera est & propria, ac sincera. XVI. Dantur in voluntate Divina decreta ab intrinseco efficacia, quibus Deus omnes nostros actus liberos prædefinit. XVII. Prædestinatio in intentione spectata est omnino gratuita, & facta ante omnem prævisionem meritorum. XVIII. Reprobatio negativa absolute considerata fundatur in peccato originali atque adeo facta est, non ante, verum post prævisionem ejusmodi peccati. II. Comparativè autem spectata fundatur in solo beneplacito Divino, III. Adeò ut sit facta antè prævisionem demeritorum Personalium.

EX TRACTATU.

De Sanctissima Trinitate.

I. **M**ysterium SSmæ Trinitatis existit sive quod idem est dantur SSmæ tres Personæ in Una eademque.

que subsistentes natura. II. Textus
ille S. Joannis de triplici celeberrimo
testimonio in Cælo & in terra
est genuinus S. Joannis textus. III.
Mysterium SSmæ Trinitatis non po-
test perfectè cognosci lumine &
ratione naturali, ut ut etiam suppo-
natur revelatio Fidel. IV. Dantur
in Deo Processiones reales ad intra
sive immanentes ità: ut una Perso-
na procedat ab altera. V. Hinc Fi-
lius Divinus à solo Patre, Spiritus
autem Sanctus procedit à Patre &
Filio simul. VI. Particula *Filioque*
in Ecclesiis Hispaniarum vertente,
sæculo VI. * II. Apud Gallos verò
& Germanos sæculo VIII. * III.
Apud Romanos sæculo IX. * IV.
In universa autem Ecclesia sæculo
XIII. Symbolo inserta fuit. VIII
Principium *Quò* remotum Divina-
rum Processionum est natura Divi-
na modificata relationibus Patris &
Spiratoris. II. Principium *Quò* pro-
ximum sunt intellectus, & volun-
tas importantes in obliquo notiones
seu relationes Paternitatis ac spir-
ationis. III. Quæ relationes ad esse
Prin;

Principium Divinarum Processio-
num se habent per modum com-
plementi intrinseci in obliquo im-
portati. VIII. In Deo admittendæ
sunt relationes verè reales. II. Et
quidem nro quatuor III. Quarum
tres inter se distinguuntur realiter.
IV. Nulla autem ita ob essentia. IX.
Symboli (quicumque vult salvus es-
se) verus ac genuinus Author juxta
purgatissimam Crisim meritò habendu-
s est S. Athanasius. X. Relatio-
nes Divinæ secundum suum concep-
tum ad seu explicitum nullam in-
volvunt perfectionem specialem re-
lativam. Quæ verò relationes tamen-
si non habeant proprias existentias
relativas ab existentia absoluta es-
sentiz Divinæ ullo modo distinctas
habent nihilominus subsistentias
propriæ relativas à subsistentia ab-
soluta essentiz Divinæ virtualiter di-
stinctas, præter tres autem hujusmo-
di subsistentias relativas, quæ natu-
ræ Divinæ tribuunt rationem in-
communicabilitatis & Personæ, da-
tur insuper in Deo subsistentia ab-
soluta, quæ tribus SSimis Personis
commu-

communis est & tribuit rationē seu
effectum independentiæ. XI. Fili-
us Divinus est verus Deus Patri
consubstantialis. XII. Spiritus S. est
idem verus Deus Patri & Filio
haud aliter. consubstantialis. XIII.
Filius Divinus & Spiritus S. sunt
unus cum Patre in natura Deus.
XIV. Concilium Nicanum I. Jure
definit Filium Divinum esse *homo-*
ion Patri, hancque vocem omnino
appositè Symbolo Fidei addidit.
XV. Et si Patres Ariminenses sub-
scripserint formulæ ab Arianis sibi
oblata, nusquam tamen de voce *ho-*
mousson aut consubstantialitate Filii
Divini male senserunt, vel mentem
hæreticam habuerunt. XVI. Mens
Liberii Romani Pontificis circa Di-
vinitatem Filii Divini semper fuit
Catholica, neque ullo argumento
solidè evinci potest, quod unquam
consenserit Semi Ariana hæresi,
XVII. Verbum seu Filius Divinus
per se procedit ex cognitione non
tantum essentiæ sed omnium obje-
ctorum, quæ Deus cognitione ne-
cessaria in sua essentia attingit. Et
verò

verò cur Processio Filii Divini di-
cator generatio, non item Procef-
sio Spiritus S. ratio est quod ille
procedat per intellectum, hic autem
per voluntatem, XVIII. Si Spiri-
tus S. per impossibile non procede-
ret à Filio, neque realiter distingve-
retur à Filio.

EX TRACTATU

De Gratia.

I. **S**inè speciali gratiæ actualis in-
terioris auxilio, nec fides su-
pernaturalis, nec ejus initium ha-
beri potest. Sinè quo etiam au-
xilio homo non solum non credere,
sed nullum bonum opus morale su-
pernaturale pertinens ad salutem,
velle aut perficere potest. II. Po-
test nihilominus homo, sine gratia
fidei aliqua opera moraliter bona
ordinis naturalis facere, & ideo
non omnia infidelium opera sunt
peccata, Peccator similiter sine gra-
tia habituali sanctificante bonum,
aliquod opus morale ordinis non
tantum

tantum naturalis, sed etiam super-
naturalis, scilicet per gratiam actu-
alem perficere potest, adeoque non
omnia peccatorum opera sunt pec-
cata, prout docuit cum Lutheranis,
Calvinistis, aliisque hæreticis Bajus.
III. Homo quamvis cæteroquin ju-
stus, non potest toto vitæ suæ tem-
pore cum auxiliis gratiæ ordinariis
vitare omnia peccata venialia. II.
Potest tamen hoc ex Privilegio spe-
ciali, & auxiliis extraordinariis. III.
Quod utique privilegium habuit B.
V. Maria. Quæ ubi omni peccato
etiam veniali semper immunis fuit.
IV. Justus alioqui sine speciali Di-
vinæ gratiæ auxilio in accepta justi-
tia usque ad finem vitæ perseverare
non potest, V. Admittenda est in
statu naturæ lapsæ gratia verè, &
propriè ac purè sufficiens. VI. Quæ
verò gratia verè sufficiens justis in-
super omnibus urgente præcepto
datur à Deo, per quam relative ad
actualem & præsentem concupi-
scentiam possunt aut tentationes su-
perare, aut mandata hic & nunc
observare. Hæc eadem gratia suffi-
ciens

ciens omnibus omnino applicatur,
vel saltem præparatur. VII. Efficacia gratiæ non debet repeti ex delectatione superiori: seu per gradus relativè victrice necessitante, prout voluit Jansenius, & Calvinus. VIII. Sed neque ex consensu voluntatis, aut congruitate, & attemperatione illius cum libero arbitrio, quæ etiam efficacia gratiæ reponenda non est in multitudine & coacervatione auxiliorum, neque in delectatione victrice moraliter determinante. Verum in sola Præmotione physica seu prædeterminatione supernaturali. IX. Datur gratia sanctificans, quæ sit quid creatum animæ intrinsicè ac permanentiter inhaerens. Porro omnes tres virtutes Theologicæ Fides, Spes, & Caritas. quemadmodum & omnia dona Spiritus S. homini unà cum gratia sanctificante infunduntur. X. In justificatione peccatoris non solum teguntur, seu non imputantur; peccata, sed verè remittuntur, delentur. & auferuntur. XI. Atque hinc remissio peccatorum, quæ est justificatio impiam

non fit per imputationem extrinsecam
justitiæ, quā Deus justus est,
aut justitiæ Christi sed per veram
& intrinsecam justitiam, seu gratiæ
habitualis infusionem. Quæ præterea
justificatio impii non potest absolu-
tè fieri per solum favorem Dei
extrinsecum, sine mutatione intrin-
seca peccatoris. XII. De qua etiam
potentia Dei absoluta, peccatum &
gratia non possunt simul in eodem
subiecto consistere. XIII. Fides re-
quisita ad justificationem non est fi-
ducia, qua credimus seu confidi-
mus peccata esse nobis propter Chri-
stum remissa, sed qua credimus o-
mnibus veritatibus nobis à Deo re-
velatis propter ejus authoritatem &
veracitatem. XIV. Neque proinde
illa fides specialis recentium hæreti-
corum quæ vana est & nulla, neque
fides vera & Christiana sola sufficit
ad justificationem aut ad salutem,
XV, Nemo seclusa speciali revelati-
one potest esse certus se esse in gra-
tia certitudine absoluta, cui non
possit subesse falsum, vel saltem
quæ secludat omnem formidinem
sed

sed solum certitudine secundum
quid morali & conjecturali. XVI.
Et verò sicut certitudinem nostræ
gratiæ non habemus, ita etiam licet
re ipsa iusti simus à sanctitate & ju-
stitia, quò adusque vitam hanc mor-
talem agimus, excidere possumus.
XVII. Dantur opera perfectè bo-
na, seu ita perfectà ut peccata non
sint, vel peccatis contaminata, ut
proinde opera iustorum cū gratia,
inhabitante & movente facta sint
propriè & intrinsecè meritoria de
condigno vitæ æternæ, nullus inte-
rea actus virtutis sive acquisitæ, sive
infusæ in iusto est meritorius de
condigno vitæ æternæ, nisi fiat ex
influxu saltem virtuali charitatis,
XVIII. Nemo unus potest sibi me-
reri primam gratiam habitualem de
condigno bene verò de congruo
saltem impropriè tali. Nullus eti-
am præter Christum potest alteri
mereri primam gratiam de condi-
gnò, benè tamen de congruò. Ne-
mo similiter potest sibi mereri re-
parationem post lapsum, merito
condigni, sed neque merito congrui

C

propriè

propriè. quemadmodum nec perfecti-
verantiæ finalis donum. XIX. Po-
test nihilominus homo sibi mereri
de condigno augmentum gratiæ
& charitatis, non tamen primam
gloriam, bene verò secundam.

EX TRACTATU

De Incarnatione.

I. **P**ossibile est seu nullam inter-
nam pugnam includit Mysteri-
um Incarnationis. II. Incarnatio
Verbi Divini fuit positivè conveni-
ens Deo naturæ humanæ, & toti
universo. III. Multa sunt, quæ
Gentilibus solidè ostendunt Incar-
nationem Verbi Divini peractam
fuisse. IV. Jam verò adversus Ju-
dæos tum ex Prophetia Jacobi *Ge-
nes. c. 49. v. 8. & 10.* tum ex Pro-
phetia Danielis *C. 2.* tum ex Pro-
phetia Agei *C. 8.* tum denique ex
aliis pluribus Veteris Testamenti lo-
cis, Incarnationis existentia efficaci-
ter evincitur, omnes enim Prophe-
tiæ citatæ Messiam designant & in
Christo

Christo re ipsa fuerunt adimpleta.
V. In varietate Jacobae sicut per
Scriptum non est intelligenda sola
potestas Regia sed potestas quaelibet
Reipublicam administrandi, ita
per *Judam* non est intelligenda so-
la Tribus Juda, sed tota Gens Juda-
ica. VI. Herodes, (quo in Judaea
regnante natus est Christus Domi-
nus; non Judaeus genere fuit sed
alienigena. VII. Initium 79. Da-
nielis hebdomadam non est peten-
dum à tempore factae Danieli reve-
lationis, nec à 1. Cyri: edicto in fa-
vorem Judaeorum facto nec ab al-
tero à Dario Hystaspide edito, nec
à 4to quod ab Artaxerxe Longima-
no Regni ejus anno 20mo prodit,
sed duci debet à 3tio edicto ejus-
dem Artaxerxis, in quo ille Anno
Regni sui 7mo dederat omnem pe-
titionem Esdrae. VIII. Verbum Di-
vinum, veram nobisque consubstan-
tialem naturam humanam, corpus
scilicet humanum, & enimam rati-
onalem assumpsit, quibus nempe
ipsa constat. IX. Ita verò constan-
ti indissolubiliq; nexu unitum fu-

Ca

it cum

it cum humanitate Verbum, ut eam
nunquam deseruerit, vel aliquando
deserturum sit. X, Christus ante
mortem suam habuit corpus passi-
bile. fuitque verè doloribus obno-
xius, cum quo ad corpus tum quò
ad animam, XI. Christus carnem
suam non ex nihilo non aliunde,
sed materna traxit ex carne, coo-
perante miro modo Spiritu Sancto.
XII. Stat invicta Catholica veritas
in Concilio VI. Generali, actione
Iima his verbis expressa. Mariæ Vir-
ginitas ante partum, in partu, &
post partum intemerabilis. XIII,
Incarnatio non fuit simpliciter ne-
cessaria in sensu Viclefi, etiam supo-
sito primi hominis lapsu. XIV. Ex
suppositione tamen quod DEUS
condignam exegerit pro peccatis
satisfactionem Incarnatio fuit sim-
pliciter necessaria. XV. Tamen si
assumptæ humanitati realiter unita
fuerit natura Divina, solus tamen
Filius Divinus naturam humanam
assumpsit. XVI. Unio hypostatica
non est facta in unitate naturæ; a-
deòq; post unionem dantur in Chri-
sto duæ

sto duæ naturæ integræ, distinctæ &
inconfusæ XVII. Duplex quoque
admittenda est in Christo voluntas
duplexque operatio. XVIII. Uni-
onem utriusque naturæ substantia-
lem negavit impius hæresiarcha Ne-
storius. XIV. At quidquid is temerè
effutierit, propugnanda est in
Christo una duntaxat Persona, quæ
simul Deus sit & homo. XX. Et
Gloriosissima Virgo Maria verè ac
propriè *Theotocos* idest Dei-Para
est appellanda. XXI. Et si propter
unitatem Personæ in Christo detur
communicatio idiomatum in con-
creto, XXII. Minimè tamen ad-
mittenda est permutatio vocabulorum
inter unam & alteram Christi na-
turam. Quamobrem supinus est er-
ror, & hæresis execranda Luthera-
norum asserentium. Assumptam, à
verbo humanitatem esse ubique.
XXIII. Humanitas Christi nec de-
condigno nec de congruò meruit
hypostaticam cum verbo unionem.
XXIV. Veteres uerò Patriarchæ, &
Beatissima Virgo, & si non ipsam In-
carnationis substantiam attamen ali-
quas

quas illius circumstantias saltem de
congruo meruerunt, XXV. Chri-
sti intellectus tam infusa, quàm ac-
quisita scientia fuit cumulâtè exorna-
tus. XXVI. Fuit quoque in eodem
Christo adhuc viatore scientia Pa-
triaz. XXVII. Beatissima Christi
anima, iis perfectionibûs quæ ad
voluntatem solent referri, cumula-
tissimè prædita, fuit exornata quo-
libet genere sanctitatis. XXVIII.
Ità verò constanti indissolubilique
nexu unitum fuit cùm humanitate
verbum, ut eam nunquàm deserue-
rit, aut deserturum omninò sit.
XXIX. Ex vi unionis hypostatica
nullam habuit, nec potuit habere,
peccati maculam. Tamen perfecti-
ssima arbitrii libertate polleret.
XXX. Hæc verò libertas tam cùm
impeccabilitate, quàm cùm rigoro-
so Patris de subeunda morte præ-
cepto, optimè conciliari potest.
XXXI. Adversus pestiferam Socini-
anorum hæresim affirmandum est
Christum JESUM re vera esse hu-
manigenis Redemptorem, atque
hanc redemptionem peractam solu-

re pecc

to pretiō non prædicatione solū,
aut exemplō, exhibitamque ab eo
pro nobis iustitiæ Divinæ satisfacti-
onem, non metaphoricam, sed ve-
ram fuisse. XXXII. Pertinet ad
universos homines redemptio Chri-
sti, adeoque qui asseruit ab hoc uni-
versali beneficio alienas esse mulie-
res delirus fuit ac insanus. XXXIII
Erravit ex opposito Origenes autu-
mans Christum esse Redemptorem
Daemonum etiam ac damnatorum.
XXXIV. Merita Christi Domini fu-
erunt valoris infiniti. XXXIV. Per
illa Christus meruit. 1mo. Sibi glo-
riam Corporis. Nominis exaltatio-
nem: & alia bona extrinseca. 2do.
Hominibus, gloriam essentialem,
gratiam habituales, omnia auxilia
& dona supernaturalia. Omnes de-
nique nostræ prædestinationis effe-
ctus. 3^{io}. Angelis quasdam illustra-
tiones, & gaudia seu præmia acci-
dentalia. XXXVI. Christus JESUS
quanquam rectissime dicatur ab
Apostolo *Prædestinatus Dei Filius* ne-
quit tamen etiam sub capressa hu-
manitatis restrictione appellari Fili-
us

us adscititius seu adoptivus.
XXXVII, Etsi contradictionem non
implicet Christum dici aliquo pacto
Dei servum. nec repugnet ipsum
appellari ratione assumptæ humani-
tatis creaturam, congruum tamen
magis est ab iis & similibus enunti-
ationibus abstinere,

EX TRACTATU

*De Cultu & Invocatione San-
ctorum.*

I. Idem Cultus Divinitati Christi,
ac humanitati eidem hypostati-
cè conjunctæ deferendus est. II,
Sancti Angeli, & homines in Cælo
cū Christo regnantes, licitè, &
piè à nobis countur, tanquam a-
mici Dei Cultu Religioso Dulci,
Beatissima Virgo MARIA Cultu
Hyperdulci. III. Bonum atque uti-
le est invocare Sanctos, ut pro no-
bis apud Deum intercedant, eorum-
que invocatio, nihil quidquàm offi-
cio derogat mediatoris, & dignita-
ti satisfactionis Christi. IV. Lici-
tum

tum & honestum est Sacras Reliquias Sanctorum venerari Cultu Religioso respectivo. V. Vera Crux, uti & singulae illius partes adorandae sunt Cultu Patriae relativo ad Christum. VI. Idem Cultus exhibendus est Imagini S. Crucis vel pictae, vel factae, vel sculptae, vel ex qualibet materia fabricatae. VII. Signum Crucis, quo aliquis se signat in fronte, ab Apostolis Ordinem ducit, & est in praxi religiosissimum. VIII. Pium est representare Deum vel Sanctos Angelos sub aliqua specie & forma sensibili. IX. Pium pariter & licitum est pingere Sanctorum Imágenes, easque in templis & locis priuatis reponere. X. Imágenes JESU Christi Domini Nostri, Beatissimae Virginis Mariae & Sanctorum, sanctè coluntur Cultu religioso, eo modo, quo Concilium Tridentinum declarat. XI. Concilium Truense ad Maxum, Synodus Parisiensis, & Libri Carolini, non obsunt Catholico Dogmati de Cultu Sanctorum Imaginum. XII. Imaginibus Sanctorum idem speci;

specificè exhibendus est Cultus qui
exhibetur Sanctis, quos representant
non tamen absolutus, sed respectivus.

EX TRACTATU DE LEGIBUS.

De Lege aeterna & naturali.

I. Lex quæ in æternam, naturalem
& positivam Divinam, ac hu-
manam dividitur est ordinatio rati-
onis, stabilis ad bonum commune
ab eo, qui curam communitatis ha-
bet, facta, subditis intimata, cum
animo eos obligandi. Quamobrem
præcipuus ejus effectus est, impone-
re moralem necessitatem subditis,
ad faciendum eaquæ præcipit, & o-
mittendum quæ prohibet. II. Le-
gibus accensetur Jus Gentium, quod
Hobbesius Puffendorffius, & plures
et Protestantibus cum Jure naturali
alii veri cum Jure Civili, sed male
confundunt. Est quippè illud spe-
cie ab utroque distinctum, obligans
nihilominus quemadmodum & aliæ
Leges in conscientia. III. Inter Le-
ges primum locum tenet Lex æter-
na,

na; quam existere, & exterarum,
omnium esse fontem, & originem,
nemo negare potest. Definitur ab
Augustino L. 22. *contra Faustum*,
quod sit, *Ratio vel voluntas Dei or-*
dinem naturalem conservari iubens,
perturbari vdeans. Hinc formaliter
sumpta non consistit aut in Idea,
aut in Providentia Divina, sed di-
stinguitur ab utraque virtualiter. IV
Hanc sequitur Lex naturalis, quæ
consistens in dictamine pratico,
ac præceptivo Syntereseos, obrinet
rationem Legis, verè & propriè
talis. Est enim participatio Legis
æternæ, animis rationalium in scri-
pta, triplex eis officium erga Deum
scilicet, erga seipsum, & erga proxi-
mum præscribens in affirmativam,
negativam permissivam, & irritan-
tem divisa. V. Ejus existentia est
adeò certà, ut quò ad principia sua
prima practica, & universalissima,
& quo ad Conclusiones ex iis per
facilem discursum dedubibiles, à
nemine usu rationis gaudente in-
vincibiliter ignorari possit. VI. Ob-
jectum illius est solum id, quòd aut
necessa-

27
necessario præcipiendum, aut ne-
cessario prohibendum erat. Ex
quò tantam Lex naturalis sortitur
immutabilitatem, ut neque per ab-
rogationem, neque per derogatio-
nem neque per irritationem, nec
denique per dispensationem nedum
ab humana, sed & à Divina Po-
testate immutari possit. Nullumque
legitur in Historia factum, quò e-
vinci possit Deum in aliquo utrius-
que Tabulæ præcepto propriè &
formaliter unquam dispensasse. VII.
Principium Indicativum Juris natu-
ræ ultimum & adæquatum, neque
in Socialitate humana, ut voluit Pu-
ffendorfius, neque in triplici amore,
ut quidam ex Catholicis asseruerunt
sed in Ipso Deo Authore & Guber-
natore naturæ ejusque perfectioni-
bus Divinis reponenda est. VIII.
Sola ratio non potest respici tan-
quam principium ultimum & adæ-
quatum Juris naturæ, adeòque in-
male illud explicant, qui præseïn-
dunt aut à Deo, aut à Sacra Scriptu-
ra. aut ab Authoritate SS. Patrum,
vel Theologorum, vel Juris Cano-
nici, & Civilis peritorum.

IX

ad
um
Lex
Cæ-
blig
ta
sem
Fide
fact
do
nor
Co
vet
nor
tru
sur
An
S.
int
sen
me
mu
me
leg

De Lege Positiva Divina.

IX. **L**ex Mosaica seu vetus fuit
bona eaque ab Exodo usque
ad Deuteronomium conclusivè De-
um habuit Authorem. X. Eadem
Lex Mosaica quantum ad præcepta
Cæremonialia & Judicialia solos o-
bligavit Judæos. XI. Cum verò la-
ta fuerit ad tempus donec veniret
semen, hinc certum est certitudine
Fidei, eam abrogari debuisse, & de
facto abrogatam esse. XII. Ast quan-
do hæc legis abrogatio facta fuerit
non ità certè determinari potest.
Communitè tamen docetur legem
veterem mortuam & abrogatam
non fuisse ante Christi mortem u-
trum verò in morte Christi & re-
surrectione? ut docuit S. Thomas
An. Potius die Pentecostes ut sensit
S. Bonaventura: lis est acerrima,
inter Theologos. Nos primam
sententiam tanquam magis confor-
mem S. Scripturæ & Patribus eligi-
mus. XIII. Lex vetus prius fuit
mortua. quàm mortifera. Unde
legalia post Christi mortem, & post-
quam

quam cessavit Mosaicæ legis obligatio, inculpate observari potuerunt, consequenter Apostoli post mortem Christi non fide sed sincerè eadem observârunt. XIV. S. Paulus Cepham non simulate sed verè & ex animo reprehendit. XV. Valde probabile est hunc Cepham non fuisse à Petro Apostolorum Principe, distinctum. XVI. Etsi præcisè ac Mathematicè definiri non possit dies Mensis, & annus, quo lex vetus mortifera evasit, probabilius tamen videtur eam factam fuisse mortiferam 40mo circiter post Christi mortem Annò. XVII. Christus non tantum fuit Redemptor, sed etiam verè & propriè Legislator, Legemque Evangelicam præcepta strictè talia continentem tulit pro omnibus hominibus. XVIII. Lex Evangelica, si sumatur ut est præceptiva, duratura est ad finem mundi, non ultrà. XIX. Nemo mortalium, ne quidem Summus Pontifex in ea dispensare potest, tamen si simplex ejus interpretatio cadere possit sub potestatem humanam.

*De Lege humana Ecclesiastica, &
Civili.*

XX. **D**atur in Ecclesia Potestas
condendi Leges Ecclesia-
sticas. XXI. Hæc Potestas, residet
in Prælati Ecclesiæ estq; omninò à
potestate politica independens.
XXII. Legibus Ecclesiæ omnes o-
mninò Christiani etiam Principes
& Reges terræ subjiuntur. XXIII.
Reges & Principes superiorem se
non agnoscentes, possunt ferre Le-
ges pro suis Regnis & Territoriis.
XXIV. Leges tam Ecclesiasticæ
quàm Civiles subditos obligant in
foro interiori conscientiæ. XXV.
Porro ut Leges Imperiales obligent
in conscientia, necessariò promulga-
ri debent in singulis Provinciis.
Quòd quidem cùm probabiliore asse-
rimus etiam de Legibus Pontificis;
nisi aliud in eis exprimat. XXVI.
Nulla Lex sive Civilis sive Ecclesi-
astica quò ad vim obligandi pendet
ab acceptance populi. XXVII.
Leges humanæ etsi non semper o-
bligant eùm periculo vitæ aut gra-
vis

vis incommodi, dantur tamen quidam casus in quibus sic obligant, tunc nimirum cum utilius est bono communi hic & nunc servari Legem quam servari privati hominis vitam, & cum Lex humana violari nequit absque contemptu Dei, Religionis, aut potestatis legislativæ, XXVIII. Leges purè pœnales non obligant in conscientia ad actum aliquem aut ponendum aut omitendum, bene tamen ad subeundam pœnam. Leges verò pœnales disjunctivè tales, obligant disjunctivè nempe, vel ad pœnam subeundam vel ad actum præscriptum. Tandem Leges pœnales copulativè tale obligant ad utrumque scilicet & ad actum præscriptum, & ad pœnam subeundam. XXIX. Quando pœna est ferendæ sententiæ, non adest obligatio ad eam subeundam, antè Judicis sententiam, sicut nec ad pœnam positivam, etiam latæ sententiæ sive hæc sit activa gravior sive passiva, Imò nec ad pœnam privativam, si ea privat bonis ac Juri-
tibus jam acquisitis, aut si sit priva-
tivè

tivè mixta, benè tamen ad panam
mere privativam, & quæ reum facit
inhabilem ad bona vel jura acquis
renda. XXX. Si Lex fundatur in
præsumptione *facti* ea obligat, quan
do præsumptio subsistit, secus si non
subsistit. Quod sit lex fundetur in
præsumptione *juris* ea semper obli
gat sive præsumptio in particulari
subsistat, sive tollatur. At si Lege
aliquid præcipitur, quod præsumi
tur esse licitum, re ipsa autem non
est licitum ea nulla ratione obligat
in conscientia. XXX. Ut aliquis
satisfaciat Legi seu præcepto affir
mativo, illudq; impleat, debet ha
bere intentionem ponendi actum
qui præceptus est, seu debet sciens
& volens operari. XXXII. Si A
ctus non nisi ex modo & fine in
trinseco malus est, potest per eum
satisfieri legi. XXXIII. Impedimen
tum obstand executioni præcepti ne
gativi tolli debet, quoties impedi
mentum illud consistit in occasione
vel præsentis vel absentis quidem sed
proximè. XXXIV. Si impedime
ntum obstat executioni Legis, quæ in

materia iustitiæ versetur, tolli absolute debet, quoties aliquid ex officio faciendum est, si verò tolli non potest cedendum est officio. XXXV. Impedimenta proxima, quæ Legis humanæ executioni obsunt remove-ri debent, nisi vel necessaria sint, vel tam utilia, ut melius sit ea non tolli, quàm legem servari. XXXVI. Legibus humanis omnes subditi etiam fideles tam iusti quàm in iusti obligantur. XXXVII. Potestas legislativa non dependet à Fide & probitate legislatoris. XXXVIII. Peregrini transeuntes per alienum Territorium, non tenentur legibus iis quæ Personales non sunt, sicut etiam iis quæ moræ eorum non sunt accommodatæ. XXXIX. Cum potestas Ecclesiastica distincta sit à Politicæ, hinc neque Populus neq; Principes Sæculares, ratione sui Principatus habent ullam in Ecclesiâ Potestatem Spiritualem. XL. Clerici illis legibus, quæ communem spectant Gubernationem quæq; Sacris Canonibus Statui Clericali, & Ecclesiæ libertati minime adversantur, ex quadâ æquitate naturali subjiciuntur, non tamen quo ad vim coactivam.

EX TRACTATU.

De Statu Animarum post mortem.

I. **A**nimæ in peccato mortali decedentes, illico post suam à corpore separationem amandantur ad infernum. II. Ibiq; pænis & si quò ad intensiorem finitis, & secundum in æqualitatem demeritorum inæqualibus, perpetuo tamen duraturis plectuntur, III. Harum autem æternitas & ex pluribus Sacrarum Scripturarum oraculis evidenter eruitur & ex Traditione Patrumquæ unanimi per omnia sæcula consensu, tum etiam & ratione Theologicâ sufficientissimè demonstratur. IV. Quamobrem illa, quæ de Trajani Imperatoris anima, per M. Gregorii preces ex inferno liberati, circum fertur historia, inter fabulas rejicienda est. V. Dari purgatorium in eoque animas in gratia decedentes, quibus adhuc aliquid luendum superest, detineri, certum est. VI. Certum pariter est 1mo. Eas nec mereri nec demereri posse. 2do.

Cery

Certas esse de sua salute. 3tio. Purgatorii penas voluntarie tolerare non quidem absolute sed conditionate. VII. Sententia illa, quæ Soto tribuitur, quæq; affirmat nullam animam ultra 10. annos in Purgatorio mansuram, sicut & altera quæ omnes animas usq; ad extremum diem iudicii detinendas asserit; improbabilis est. VIII. Constans est Ecclesiæ doctrina posse animas in Purgatorio detentas suffragiis vivorum iuvare, non permodum impetrationis gratiæ, sed via solutionis, seu per satisfactionem. IX. Certum est etiam easdem animas aliquid nobis à DEO impetrare posse. X. Animæ Infantium cum solo Originali morientium non patiuntur penam sensûs. XI. Multumque probabile est, eas nullam tristitiam, nullumve dolorem percipere ex privatione Visionis beatificæ. XII. Non esse tamen beatas beatitudine naturali.

Ut In Omnibus Glorificetur
DEUS Reg. S. B. Cap. 57.

o-
ro
ve-
ere

2101
232

Handwritten text in a cursive script, likely Latin or Polish, covering the upper right portion of the page.

Handwritten text in a cursive script, likely Latin or Polish, located on the right edge of the page.

Handwritten text in a cursive script, likely Latin or Polish, located at the bottom right of the page.

495388 Bibliotheca 600,-
P.P. Camaldulensium in Bielany

Depozyt w Bibliotece Jagiellońskiej

09021

1. IV. 17

